A°. 1855. N°. 235.

DINGSDAG — *2 OCTOBER.*

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 2 October.

Te Parijs wordt hoogen lof toegebragt aan maarschalk *Pelissier*, zoo voor zijne beschikkingen na den val van Sebastopol, voor de zorgen welke hij heeft aan den dag gelegd voor eene goede versterking zijner stellingen, als voor zijne langzame en voorzigtige nadering van het Russiesche leger met zijne reserve. De maarschalk zal, verzekert men, ofschoon Sebastopol en zijn versterkt kamp om de stad behoudende, zoodanige beschikkingen trachten te nemen, dat hij het Russische leger tusschen twee veldlegers plaatst, die dan, met voorzigtige en zekere marschen, zonder zich zelf bloot te geven, zullen zamen werken, om den terugtogt van prins *Gortschakoff* af te snijden. Aldus bedreigd, zal de prins zich moeten haasten de Krim te verlaten, ten einde de afdoende bewegingen der geallieerden voor te komen; ten zij dat hij een veldslag mogt verkiezen, en daaraan mag men te regt twijfelen. Daarbij, wanneer de Verbondenen al een veldslag ten hunnen nadeele zagen afloopen, konden zij weder naar hun versterkt kamp terugtrekken, terwijl de Russen, wanneer zij den slag verloren, zich met geene mogelijkheid meer zouden kunnen herstellen. In dien stand van zaken is het de pligt van den Russieschen opperbevelhebber geworden eene plaats te verlaten, die hem geen voordeel meer kan aanbrengen, en het leger aan eene volslagen vernietiging zou blootstellen.

Ziet daar de denkbeelden van Fransche krijgskundigen, die er tevens durven bijvoegen: over eene maand heeft de Krim geen Russen meer.

Is het werkelijk zoo, dat de Russiesche bevelhebber geene kans ziet het schiereiland te behouden, dan voorzeker is het ook te wenschen, dat hij zijne stelling, welke hem nu reeds, zoo als de Engelsche minister *Greij* onlangs in het Huis der Gemeenten zei, meer dan 247,000 man heeft gekost, toch niet met verlies van weder eenige duizenden, voor eene korte poos nog tracht te behouden. Naar latere berigten wordt het cijfer der verliezen van 't Russiesche leger thans zelfs gebragt op 300,000 man.

Inderdaad blijft de Duitsche pers beweren, dat de Russen aftrekken. Een telegrafisch berigt uit Bucharest deelt hetzelfde mede. Daarbij wordt tevens gevoegd, dat de Noordelijke forten door de Verbondenen worden beschoten, en dat men van de zijde der vloot middelen in het werk stelt, om de gezonkene Russische schepen weder boven te halen.

Overigens worden er weinig officiële dépêches uit de Krim bekend gemaakt. Men meent te Parijs, dat men hiermede wacht tot er weder eene belangrijke gebeurtenis plaats grijpe.

De Engelsche bladen blijven nog den Engelschen opperbevelhebber in de Krim vijandig gezind. Generaal *Simpson* moet teruggeroepen worden, en generaal *Markham* in zijne plaats gesteld. De *Globe* is het eenigste blad 't welk het Engelsche leger verdedigt, doch flaauw. — Na al het voor en tegen gezien te hebben, maar vooral met het oog op het rapport van maarschalk *Pelissier*, ontstaat bij ons de vraag: of er niet een weinig afgunst bij de Engelsche bladen in 't spel komt? De eer van de overwinning van Sebastopol komt nu Frankrijk toe; en Engeland? 't ware het best, dat de generaal de schuld drage, dat de Engelsche wapenen bij die overwinning minder roemrijk waren.

Le Nord bevat thans ook brieven uit Weenen, over de Oostenrijksche politiek, in tegenstelling met die, door den *Constitutionnel* openbaar gemaakt. Men lacht daarin over de zoogenaamde korrespondentie van het laatste blad. Zoo leest men o. a. in dien brief, als antwoord, dat Oostenrijk zich gelukkig zou gevoelen zich aan den druk van Rusland ontrukt te hebben:

„De korrespondent moge onzen Keizer geluk er mede wenschen, van deze banden ontslagen te zijn door den invloed van de heeren *v. Bruck* en *Bach*, om ten volle het genot te kunnen smaken der teedere liefkozingen van Frankrijk; wat ons betreft, wij zijn verwaand genoeg om te beweren, dat onze Vorst sterk genoeg is om de banden van den een en de liefkozingen van den ander te kunnen missen."

Met zekerheid wordt heden vernomen, dat keizer *Alexander*, vergezeld van de grootvorsten *Nicolaas* en *Michael*, den 25. Sept. te Nicolajef zijn aangekomen. Prins *Menschikoff* is van Moskou naar derwaarts geroepen.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de verkiezingen aldaar gunstiger voor de linkerzijde zijn afgeloopen dan men in 't eerst wel dacht.

De Oostenrijksche Regering is druk bezig haar krediet te herstellen. Volgens de *Oesterr. Zeit.* van den 18. Sept., heeft het Oostenrijksche gouvernement eene overeenkomst met den heer *Pereire* gesloten, betreffende de oprigting van eene krediet-instelling. Met het huis *Rotschild* zou de regering andere belangrijke financiële overeenkomsten trachten te sluiten.

— Tot leden der Staatskommissie tot het nazien der algemeene rekening van 1854 aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises zijn door Z. M. benoemd de heeren *D. Blankenheym*, en mr. *H. R. W.* baron *v. Goltstein van Oldenaller*, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; jhr. mr. *W. M. de Brauw* en mr. *J. Heemskerk Bz.*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *E. C. U. van Doorn* en jhr. *J. C. R. van Hoorn van Burgh*, leden van den Raad van State; *J. J. Pfister* en *C. H. T.* baron *Nahuys*, leden van de Algemeene Rekenkamer; en tot sekretaris van genoemde kommissie mr. *L. W. C. Keuchenius*, fungerend sekretaris-generaal bij het dep. van koloniën.

— Bij Z. M. besluit is benoemd tot kommissaris van politie te Amsterdam mr. *J. W. Foest*, adv. en plaatsverv. kantonregter aldaar.

— Z. M. heeft tot predikant in Neêrlands Indië benoemd, den heer *J. Briët*, kandidaat in de heilige dienst, van de Hoogeschool te Utrecht.

— Bij besluit van 29 Sept. zijn benoemd: bij het reg. gren. en jagers tot 1en luit de 2e luit *J. N. A.* baron *Taets van Amerongen*; bij het 6e reg. inf. tot 1en luit. de 2e luit. *C. W. T. von Jeetze*.

— Op hun verzoek heeft Z. M., bij besluiten van 29 Sept., eervol ontslag verleend: aan den luit. ter zee 2e kl. *J. J. Koster*, — en aan den heer *J. P. van Mansvelt*, als lid der Alg. Rekenkamer, onder dankbetuiging voor de langdurige en vele diensten aan den lande bewezen en behoudens aanspraak op pensioen.

— De 1e luit. *A. E. Schepman*, van het 4e reg. inf., is, op zijne aanvraag, op pensioen gesteld, met toekenning van den rang van kapitein.

:— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal Woensdag den 3. dezer, des morgens ten elf ure, eene zitting houden. Hare afdeelingen zullen morgen het onderzoek der staats-begrooting over 1856 voortzetten.

§— Aan de leden van de Tweede Kamer is door den Minister van binnenlandsche zaken ter overweging aangeboden, een ontwerp van wet tot regeling der banken van leening.

In de bijgaande memorie van toelichting wordt o. a. gezegd:

„Hoe heilzaam de invloed van het koninkl. besluit van 31 Okt. 1826 moge zijn geweest, eene belangrijke hinderpaal tegen eene meer krachtdadige vermindering der lasten, welke aan de pandgevers moeten worden opgelegd, is gebleven, namelijk dat, boven de kosten van beheer der banken, uit die lasten ook moet worden voorzien in de renten der kapitalen voor de beleeningen gebruikt en in de huur der lokalen.

Die hinderpaal kan, naar het oordeel der Regering, slechts door één middel worden uit den weg geruimd: dit namelijk, dat de winsten, door de banken gemaakt, uitsluitend worden bestemd tot aflossing der haar niet toebehoorende kapitalen, waarmede zij werken, en tot het verkrijgen van den eigendom der vereischte gebouwen en meubelen.

Dit middel kan echter slechts langzaam werken, omdat, wil men de tegenwoordige pandgevers niet meer dan onvermijdelijk is bezwaren ten voordeele dergenen die in de toekomst van de banken gebruik zullen maken, de bronnen van inkomsten dier instellingen niet mogen worden geregeld met het doel om winsten te maken. Bij die regeling moet echter evenzeer worden vermeden, dat de banken aan verliezen en dus aan achteruitgang worde blootgesteld.

Hiertoe is het noodig, dat de banken, die tot dusverre meer als onderdeelen der gemeente-huishouding zijn beschouwd, hoewel door het openbaar gezag tot stand gebragt en aan het toezigt der overheid onderworpen, door de wet als op zich zelve staande inrigtingen worden erkend.

Daartoe strekt in de eerste plaats het nevensgaand ontwerp van wet, waardoor tevens alle aanleiding zal ophouden tot den twijfel die wel eens is geopperd, of en in hoeverre de regeling van alles wat de banken betreft kan geacht worden aan de gemeenteraden toe te komen, met uitsluiting van de tusschenkomst van het gouvernement.

Het ontwerp is verdeeld in vier hoofdstukken. Het *eerste* betreft de banken door of van wege het openbaar gezag beheerd; het *tweede* de banken door en voor rekening van bijzondere personen gehouden; het *derde* bevat strafbepalingen en het *vierde* eenige algemeene bepalingen, en bevat 45 artikelen.

— Van regeringswege zijn uitgegeven de komplete lijsten van stukken, gedrukt voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de zittingen 1850—1851 en 1851—1852.

— De koning der Belgen heeft, na de tentoonstelling van schilderijen te Antwerpen bezocht te hebben, den beroemden historieschilder *Keyser* benoemd tot officier der Leopold-orde, en o. a. tot ridder van diezelfde orde den Haagschen zee-schilder *Louis Meyer*.

— De *Courrier de Luxembourg* meldt, dat de heer *Pescatore*, president van het wetgevend ligchaam van het groot hertogdom, zijn ontslag als afgevaardigde genomen heeft.

*— Het is ons aangenaam te kunnen melden, dat de kommissie van het boekverkoopers kollegie *Eendragt* alhier, belast met de verloting van boeken, ten voordeele van de noodlijdenden door den watersnood, bij den rijksbetaalmeester alhier reeds voorloopig eene som van *f* 4400 gestort heeft.

— De *Amst. Ct.* meldt heden dat de heer *v. Iddekinge*, het eenige lid van den Amsterdamschen Raad, dat zich tegen de afschaffing van de belasting op het gemaal te dier stede heeft verklaard, zijn ontslag als lid van dien Raad genomen heeft.

— Den 29. Sept. heeft de afdeeling wis- en natuurkundige wetenschappen van de akademie van wetenschappen, hare gewone vergadering gehouden.

De heer *Bleeker* heeft kennis gegeven, dat hij zijne benoeming als korresponderend lid aanneemt.

De weduwe van professor *de Fremery* heeft kennis gegeven van het overlijden haars echtgenoots. De brief van rouwbeklag is reeds door den sekretaris verzonden.

De akademie te Dijon verlangt ruiling van werken. De sekretaris, die dezen brief heeft geschreven, deelt mede, dat de leden der akademie te Dijon zoo veel belang stellen in de werken der Kon. Ned. Akademie, dat zij zich op de studie der Nederduitsche taal hebben toegelegd.

Wijders zijn nog ingekomen brieven van de Akademia Reale Borbonica te Napels en van het instituut de Biologie te Parijs, om ruiling van werken, en een zeer groot aantal brieven van dankbetuiging voor ontvangen werken.

Ingekomen is een brief van den minister van Binnenl. Zaken, om voorlichting van de akademie, ter zake van hetgeen gedaan moet worden tot voortzetting van den arbeid der kommissie voor de geologische kaart van Nederland. Van de voor deze zaak toegestane *f* 50,000 zijn nog *f* 18,000 over. Is besloten om eene nieuwe kommissie te benoemen buiten de leden der voormalige kommissie.

De minister van Binnenl. Zaken heeft het advies der akademie gevraagd over het adres van den heer *Dr. F. Dozy*, houdende verzoek om ondersteuning van 's Rijks wege tot voortzetting van een botanisch plaatwerk.

Na de pause brengt de heer *Oudemans* ook namens den heer *Stamkart* rapport uit over de voorstellen van den heer *J. Kerkhoven*, over eene betere tijdregeling voor de uurwerken der steden en het weder invoeren van den waren in plaats van den middelbaren tijd. De konklusie van het rapport is, dat de afdeeling het voorstel niet behoort tot het hare te maken en zich niet daarover tot de regering te wenden. Het rapport is goedgekeurd.

Daarna brengt de heer *Buys Ballot*, ook namens den heer *Matthes*, verslag uit over de verhandeling van den heer *Stamkart* over de afwijkingen van het kompas door de aantrekking van het scheepsijzer; het verslag konkludeert tot opneming der verhandeling in de werken der akademie. Alzoo is besloten.

Vervolgens heeft de heer *Vrolik*, ook namens den heer *Sebastian*, rapport uitgebragt over de verhandeling van den heer *Halbertsma* over een waargenomen geval van hermaphrodisme bij twee pas geboren kalveren. Het verslag konkludeert tot opneming der verhandeling in de werken der akademie.

Eindelijk heeft de heer *Delprat*, ook namens den heer *Storm Buysing*, rapport uitgebragt over het in de zuster-afdeeling gedaan voorstel van den heer *Bakhuizen van den Brink*, over het ontwerpen eener geschiedenis van den Nederl. waterstaat. De konklusie van het rapport is, dat het bewerken eener geschiedenis van den Nederl. waterstaat een onderwerp is, waardig eene gemeenschappelijke werking der akademie; dat deze afdeeling bereid is met de zuster-afdeeling tot dien arbeid mede te werken, en ook om eene kommissie te benoemen, om met de kommissie van de zuster-afdeeling een plan daartoe te beramen. Deze konklusiën worden aangenomen.

De heer *Ermerins* stelt voor, dat de akademie eene hernieuwde uitgave der Hippocratische schriften bezorge. Er is besloten het voorstel in handen te stellen van de heeren *Pruys van der Hoeven* en *Sebastian* tot het uitbrengen van rapport. Daarna is de vergadering gescheiden. *Handbl.*

— Heden wordt in onzen hervormden kerkeraad het drietal gevormd, voor het benoemen van een predikant voor deze gemeente. Wij kunnen thans met zekerheid melden, dat geen der onderlingen en slechts zeer weinige predikanten bij die benoeming zullen tegenwoordig zijn.

*— Gisteren heeft de kerkeraad der Ned. Hervormde Gemeente te Amersfoort, tot aanvulling der plaats van wijlen den Eerw. heer *W. Breijl*, uit een vorig 12tal het navolgend zestal opgemaakt: *G...* te Heemstede, *van Rijn* te Harderwijk, *Molenaar* te Scheveningen, *Barger* te Vreeland, *de Graaf* te Apeldoorn, *Gildemeester* te Elburg.

*— De Leeraren der Herv. Gemeente te Meppel gebruiken sedert den 30. Sept. bij het verrigten der openbare godsdienst ook toga en barret. Deze ambtskleeding is door hen het eerst gebezigd bij de plegtigheid der bevestiging en het doen der intrede van den naar Meppel van Monnikendam beroepen herder en leeraar ds. *Brutel de la Rivière*. Terwijl de bevestiging door den oudsten leeraar ds. *A. W. Kamp* verrigt werd.

*— Bij besluit van den 19. Sept. jl., n°. 89, is bepaald, dat er voortaan magazijnmeesters der artillerie van de 3. klasse, geen officier zijnde, zullen kunnen wezen. Zij zullen den graad hebben van de fortifikatie-opzigters, de uniform der officiers magazijnmeesters, doch zonder epauletten en passanten en een traktement van *f* 800 's jaars hebben, kraag en sabeldragen echter als die van gemelde opzigters.

— Eergisteren zijn alhier binnengekomen 265 man van het 6. reg. infanterie, zijnde een gedeelte van de miliciens, welke onlangs zijn opgeroepen om de herfstoefeningen in de vlakte van Waalsdorp bij te wonen. Na alhier nachtkwartier in het passantenhuis te hebben gehouden, zijn die manschappen naar Arnhem en achtervolgens naar hunne haardsteden.

— Twee Scheveningsche pinken zijn door de Engelsche tolbeambten in beslag genomen, als wordende de manschap beschuldigd van smokkel. Thans verneemt men, dat een derde verschharing-pink, toebehoorende aan de reeders *J.* en *P. de Mos*, ter zake van het aan boord hebben van eenige honderde ponden tabak, in beslag genomen is, en zou de bemanning zich almede in hechtenis bevinden. Men vreest dat het bij deze drie schuiten niet zal blijven. De aanhalingen worden daaraan voornamelijk toegeschreven, dat een Engelsch visscher, aan wien onze visschers gewoon waren hunne waren te verkoopen, thans in het korps tolbeambten is opgenomen.

— Den 1. Oct. is te Leyden tot doktor in de Godgeleerdheid bevorderd de heer *A. R. Ruitenschild*, van Zutphen na openlijke verdediging van een Spec. Theol. Inaug. „de Literarum Sacrarum exemplo ad illud quod prodest accomodate docendi, per saeculorum decursum saepius neglecto, tamen summopere observando." Vervolgens tot doctor in de regten de heer A. H. Verster, van Amsterdam, na verdediging van Theses Juridicae Inaugurales.

— Bij het schieten naar de schijf, door de onderofficieren en korporaals der dienstdoende schutterij te Amersfoort, is gisteren de prijs, „een zilveren horlogie" behaald door den sergeant-majoor *J. O. W. G. F. Bosman*, bij overschieten met den sergeant *Nisters*. Aan den adjudant-onderofficier is als zoodanig, hoewel hij meermalen dan de overigen de schijf trof, de prijs niet ten deel gevallen.

— De behandeling der zaak van jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers* is gister voor het prov. geregtshof te Amsterdam hervat. Als verdediger der beklaagden trad op mr. *A. de Pinto*, adv. te 's Gravenhage. Er waren, even als verl. maandag, weder veertig door de beklaagden gedagvaarde getuigen; doch de verdediger heeft afstand gedaan van het hooren van een twintigtal derzelven. — Het getuigen-verhoor is gister ten einde gebragt. Heden zal de behandeling der zaak voortgezet worden.

— Men verneemt, dat de persoon van *P. J. F. de Geest*, ingevolge Zr. Ms. besluit van 1 Sept. jl. no. 37, op den 25. daaraanvolgende, des morgens, met zijne vrouw en goederen, per diligence op Breda naar Antwerpen is vertrokken. *N. 's Grav. Ct.*

*— Uit Hellevoetsluis schrijft men ons van den 29. Sept.:

„Zr. Ms. schooner Atalante, luit. t/z. 1e kl. *N. M. J. Kroef*, vertrekt den 30. dezer van hier naar het Nieuwe Diep.

„De luit. t/z. 1e kl. *J. J. B. de Jonge Oudraat*, thans dienende aan boord van Zr. Ms. schoonerbrik Macasser, is met den 1. Oktober geplaatst aan boord van Zr. Ms. wachtschip te Vlissingen. Zoo men verneemt, zal waarschijnlijk Zr. Ms. fregat Doggersbank eerlang naar Oost-Indië vertrekken, en Zr. Ms. fregat de Ruyter naar de Middellandsche zee."

WATERHOOGTE.

Arnhem, 1 *Oct.* 1.35 El; + AP., 8.30. Gev. 0 d.
Keulen, 29 *Sept.* 7 v. 1 d. Rijnl. Gev. 3½ d.
„ 1 *Oct.* 6 voet 10 duim.

*— Het volgende berigt hebben wij uit een brief van Sourabaija van den 4. Aug.:

„Een paar bedroevende gebeurtenissen kunnen gevoegd worden bij die van het vermoorden van den verdienstelijken kolonel *van der Hart* en van den baron *W. Collot d'Escury*, reeds in Europa bekend. Te Billiton waren de heer *C. L. Overbeek*, civiel ingenieur, en de sergeant van Kujava uitgezonden, om opnemingen te doen; zij logeerden bij een inlander. Op den avond van den 7. Junij drong een persoon, met een kris gewapend, onder het geroep van *amok!* in huis en vermoordde beiden. Hij keerde daarop naar zijne woning terug, welke spoedig omsingeld werd, om den moordenaar te vatten. Eerst den 9. kwam hij gewapend voor den dag, wilde een weg door de menigte banen, velde eenige inlanders en een paar Chinezen, en werd eindelijk ook afgemaakt.

„De schooner Tyro, kommandant *Freyss*, is op de Tweelingen, nabij Lombok, gestrand. Terwijl de kommandant met 3 man op eene zandbank was achtergebleven, had hij den stuurman met eenige manschappen met de boot naar Lombok om hulp gezonden. De heer *Freyss* is met de zijnen op de zandbank door inlandsche roovers vermoord.

„Zoodra de tijding van de stranding van de Tyro te Soerabaija bekend was, werd eerst Zr. Ms. stoomschip Celebes derwaarts gezonden, en daarna Zr. Ms. stoomschip Batavia, komm. *de Man*. Den 19. Julij op het eiland Kemoedang gekomen, werden 2 groote praauwen genomen, beladen met kisten, huisraad, enz., en daarbij verscheidene voorwerpen van den vermoorden heer *Freyss* ontdekt. De kommandant van de Batavia, heeft den 21. Julij de Kampong doen afbranden, de genomene rooverspraauwen doen vernietigen en eenige personen als gijzelaars gevangen medegevoerd. De radja van Lombok had bevel om de moordenaars op te sporen en over te leveren. Den 25. Julij is de Batavia te Soerabaija teruggekomen."

Wij hebben per landmail de Javasche dagbladen ontvangen tot 11 Aug., waaruit wij het volgende ontleenen:

Batavia, 11 *Aug.*

Uit het jaarlijksch verslag van den handel en de scheepvaart op Java en Madura blijkt dat de invoer in 1854 is geweest, door partikulieren voor eene

waarde van	*f* 40,308,200.—
voor gouvernements-rekening . .	- 23,467,147.—
	f 63,775,347.—

In 1853 was ingevoerd door

partikulieren	*f* 31,984,911.—
door 't gouvernement	- 12,295,692.—
	f 44,280,603.—

De uitvoer in 1854 heeft be-

dragen door partikulieren . . .	*f* 32,648,581.—
voor 't gouvernement	- 41,736,839.—
	f 74,385,420.—

In 1853 was de uitvoer door

partikulieren	*f* 28,083,514.—
voor het gouvernement.	- 43,609,442.—
	f 71,692,956.—

— Wij zijn in de gelegenheid het volgende mede te deelen omtrent de tin-exploitatie op het eiland Billiton.

De produktie over het verledene jaar heeft bedragen 2431,60 pikols, terwijl nog aan ongesmolten erts ruim 100 pikols aanwezig waren.

Deze aanvankelijk verkregen resultaten zijn als zeer gunstig en voor de toekomst veelbelovend te beschouwen; vooral wanneer men in aanmerking neemt de vele moeijelijkheden, welke de koncessie heeft moeten overwinnen, om in een geheel woest oord, van alle hulpmiddelen afgesneden, eene exploitatie aan te vangen.

Uit Sumatra's westkust schrijft men, dat de staat van het rijst-gewas zeer gunstig is. Het grootste gedeelte van den oogst was binnen, en leverde een ruimer product op dan die van 1854.

— De berigten uit Palembang, loopende tot den 2. Julij, behelzen het volgende:

Radja *Tiang Alam* hield zich op aan de grenzen der Lintang Kierie; hij had nog slechts drie volgelingen bij zich; de overigen waren allen naar de Oeloe Manna (Benkoelen) vertrokken.

De tegenwoordige stand van zaken in de Ampat-Lawang was vrij gunstig, en, als een bewijs dat het vertrouwen daarop zich meer en meer vestigt, kan worden medegedeeld, dat 9 vlotten, beladen met handelsgoederen, van Tebing Tinggi waren afgezakt om zich naar Palembang te begeven. Derzelver opvarenden zouden, sedert 1851, de eerste Ampat-Lawangers zijn, die de hoofdplaats bezochten.

— Sedert eenigen tijd liepen er geruchten, dat in de Wester-Afdeeling van Borneo een nieuw eedgenootschap, onder den naam van *sam-tjam-foei*, was opgerigt. Deze geruchten werden voornamelijk bevestigd door verschillende moorden, die in den laatsten tijd plaats hadden en waarvan het strengste onderzoek naar de daders meestal vruchteloos afliep. In den nacht van den 29. op den 30. Junij jl., is het den assistent-resident van Montrado, geassisteerd door

den 1. luit. *Bols*, met een klein detachement infanterie, gelukt eene verzamelplaats der leden van genoemd genootschap in het gebergte bij Tandjong te overvallen. — Twee der eedgenooten werden afgemaakt en twee zwaar gewond, terwijl 27 der voornaamste voorstanders zijn gevangen genomen. Een paar gearresteerden waren in bekentenis gekomen; volgens hunne verklaring, zou het doel van het eedgenootschap geweest zijn om het door allerlei middelen uit te breiden, ten einde over een jaar, wanneer men van de algemeene deelneming zeker zou zijn, een nieuwen opstand tegen het gouvernement te beproeven.

— Men meldt van Sringat, residentie Kedirie:

„In den nacht van Maandag op Dingsdag 25—26 Junij jl., ongeveer ten 1 ure, werd een ieder tot twee malen toe, op eene vrij onzachte wijze uit den slaap gewekt, door zeer hevige en wel 4—5 minuten aanhoudende schuddingen van den grond, gaande deze van het N. naar het Z. De lucht was helder en onbewolkt; thermometer fahrenteit 72°. Er had reeds sedert het einde van April eene onafgebrokene droogte geheerscht. Aangezien de aardbevingen zich in deze nabuurschap van den berg Kloet nog al in den laatsten tijd veelvuldig voordoen, vraagt men zich dikwijls af, of die gevaarlijke nabuur weder binnen kort zal uitbarsten, even als eenige jaren geleden, waardoor toen zoo vele beplante velden verwoest en duizenden bunders grond in eene onvruchtbare woestenij zijn herschapen. Volgens de Javanen, zoude eene dergelijke uitbarsting om de 10 jaren plaats vinden, en indien dit het geval is, dan begint de tijd al met rassche schreden te naderen."

In den nacht van den 5. op den 6. Aug. werd het rijtuig, waarin de luitenant der Chinezen te Bekasi, *Laauw Teklok*, zich bevond, en waarmede hij van die plaats naar zijne suikerfabriek op Pondok Binda reed, door een tijger (panter) besprongen, die door genoemden luitenant met een pistoolschot is geveld. Het dier lag dwars over den grooten binnenweg naar die fabriek leidende. De luitenant *Teklok* merkte het op, haalde onmiddelijk een pistool voor den dag, en loste hetzelve als het ware gelijktijdig op het oogenblik, waarin de tijger zijn sprong deed, met dat gelukkig gevolg, dat hij hem doodelijk in de linkerzijde trof. Bij nameting bleek, dat het dier eene lengte had van 3 voeten, de staart niet medegerekend, en eene hoogte van 2. Het behoorde tot het tijgergeslacht, bekend onder den naam van panter, in die streken gewoonlijk Matjan Toetol genoemd. Dit is reeds de tweede tijger, die in den loop van een paar maanden in het Oosterkwartier der Bataviasche Ommelanden is gedood, terwijl nog een derde is gezien, een zwarte, waarop steeds wordt geloerd.

— Onder dagteekening van den 8. Julij jl., zijn de volgende berigten van den Nederlandschen konsul in China ingekomen. Den 1. Julij heeft de nieuw benoemde konsul te Kanton, de heer *des Amorie van der Hoeven*, de zaken van het konsulaat van den afgetreden konsul, den heer *Tonco Modderman Jr.*, overgenomen. De politieke omstandigheden konden toen geruststellend en de veiligheid der vreemdelingen te Kanton als geheel hersteld worden beschouwd.

Het scheen dat de opstand in het zuiden des rijks was gesmoord, waartoe de laatstelijk strenge vervolging en onophoudelijke exekutien van oproerlingen veel zouden hebben bijgedragen.

De Nederlandsche scheepvaart op China, vooral de vrachtvaart op de kust, bleef toenemen.

De volgende benoemingen zijn gedaan:

Civiel Departement.

Tot assistent-resident van Hila en Larieke (Moluksche eilanden) W. A. Duvelaar van Kampen, thans op wachtgeld; tot assist.-resident van Borneo, wester-afd. H. van Dewal; tot assist. res. van Belliton J. L. E. Schepern; tot kontroleurs der 3. klasse bij de landelijke inkomsten en kultures de ambtenaren Mr. B. J. van Dijk, J. J. de Graaf, en Mr. O. E. van Nispen; tot havenmeester te Amboina J. Paulusz; tot komm.-ontv. der ink. en uitg. regten, tevens havenm., te Muntok, P. J. Werner; tot algem. en zoutverk.-pakhuism., tevens admin. der houtstapelkultures te Muntok, E. J. Vermandel; in den residentieraad te Riouw, tot lid, J. IJzelman; tot rondreizenden civielen gezagh. voor de groote en kleine Dajah, H. G. Maks; tot inspekt. der kult. in de tweede afd. op Java, W. Canneman.

Bevorderd, bij het kader der landel. ink. en kultures, tot kontr. 1. kl. J. J. W. Boers; tot kontrs. 2. kl., C. R. A. Hansen en J. F. W. Loth.

Wedergeplaatst: Bij de landel. ink. en kult., als kontr. 1. kl., de ambt. G. M. van der Kaa.

Militair Departement.

Benoemd: Tot kapt.-adjoint bij den generalen staf, de kapt. der artillerie Jhr. F. W. R. Flugi van Aspermont; bij het reg. O. I. kavallerie, tot 2. luit., de wachm. F. L. van der Patt.

Bevorderd: Bij het wapen der artillerie, tot kapts. bij het personeel, de 1. luits. G. Brongers, van het personeel, en J. Seelig, van het materieel; tot 1. luits. bij het personeel, de 2. luits. C. H. C. Jhr. Flugi van Aspermont, H. L. Kilian en L. T. Boers, allen van het personeel; bij het materieel, de 2. luit. J. C. Gobius. — Bij het wapen der inf., tot kapt.: de 1. luit. C. L. S. A. M. de Roy van Zuydewijn, de 1. luit. adj. G. J. Eschauzier; tot 2. luits.: de 2. luits. B. W. van IJperen en W. F. Tulp; tot 2. luits.: de sergt.-majs. M. E. van Zuylen en L. A. van den Berg, de sergts. H. C. V. A. Demmenie, H. M. Wagner, F. F. Onderstijn, E. V. Jeltes en J. P. van Lier; de fourier A. L. van Ham.

Marine Departement.

Tot haven- en ekwipagemeester te Batavia, tevens super-intendent van het eiland Onrust, de kapt.-ter-zee bij het Ind. sedentaire zeewezen, W. J. Schuler; tot chef van het beheer der gouvernem. schoeners en kruisbooten, de luit.-ter-zee der 1. kl. bij het Ind. sedentaire zeewezen, J. Groll; tot onderhaven- en equipagem. te Batavia, tevens belast met de admin. van het junia-veer, de luit.-er-zee der 1. kl. bij het Ind. sedentaire zeewezen G. F. de Bruyn Kops.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 September.

De vermindering van ons leger, reeds grootendeels tot stand gebragt, zal op groote schaal worden uitgebreid; ieder bataillon der regementen infanterie zal voortaan slechts bestaan uit vier kompagniën in plaats van uit zes; deze maatregel zal zich echter niet uitstrekken tot ons bezettingsleger in de Donauvorstendommen.

De heer *Isaac Pereire* heeft Weenen nog niet verlaten; zijn vertrek is vertraagd, zegt men, omdat de aangevangen onderhandelingen tusschen de heeren *Pereire* en *Rothschild* aan de eene en onzen minister van financiën aan de andere zijde, nog tot geen voldoend resultaat hebben geleid.

— De grootvorst *Konstantijn* is den 20. Sept. te Nikolajeff aangekomen, alwaar keizer *Alexander* verwacht werd, die den 20. Sept. van Moskau derwaarts was vertrokken.

Nikolajeff, in het gouvernement Cherson gelegen aan de rivieren de Bug en de Jegul, wordt meer en meer versterkt, als de hoofd scheepswerven voor de oorlogsvloot der Russen in de Zwartezee bevattende.

Volgens berigten uit de Krim, hadden de batterijen aan den Woronzofschen weg en van het fort Nikolaas reeds begonnen de noordzijde van Sebastopol te beschieten.

Volgens het *Wiener Frd.bl.*, heeft prins *Gortschakoff* het korps van generaal *Wrangel* van de landtong van Arabat terug ontboden, en concentreerde hij eene aanzienlijke magt bij Baktschi-Serai en Simpheropol.

WEENEN 29 September.

Uit Varna schrijft men: „De verbondenen zijn steeds bezig hunne 200 mortieren en kanonnen van 96 batterijen naar Balaklava en naar Kamiesch over te brengen. Eerst als zij dat werk zullen volbragt hebben, zullen zij de operatiën kunnen beginnen. Het leger, dat tegen de Russen wordt aangevoerd, zal 96,000 man sterk zijn. De maarschalk *Pélissier* zal er het bevel over voeren. De generaal *Simpson* zal met het reserve-leger aan de Tschernaïa blijven om Balaklava, Kamiesch en Sebastopol te dekken, en de bewegingen der Russen te Inkermann gade te slaan."

„Het Russiesche legerkorps te Odessa bestaat uit de beste troepen; de gemobilizeerde ligting trekt in massa bij Nikolaieff bijeen; te Perekop en te Simferopol staan 32000 man Russiesche kavalerie."

WEENEN, Maandag 1 October.

Uit Bucharest wordt de tijding medegedeeld, welke echter bevestiging verdient, dat de Verbondenen den 29. Sept. begonnen zijn het Noorderfort te bombarderen. De Russische armee was in vollen aftogt. De vloten der verbondenen zijn met landingstroepen uitgeloopen.

— Volgens den telegraaf, zijn keizer *Alexander* en de grootvorsten *Nikolaas* en *Michael* den 25. Sept. te Nikolajeff aangekomen.

— 5 pCt. 74½; L. 1851 88; bank 1039; wissel op Londen 10,59; Parijs 131½, zilver 114.

FRANKRIJK.

PARIJS 30 September.

De *Moniteur* bevat heden een keizerlijk besluit, volgens hetwelk de groote weg van de boulevard van Straatsburg, van de boulevard van het centrum en van de verlenging van dien weg dwars over den linker oever van de Seine, voortaan den naam zal dragen van *boulevard van Sebastopol*.

— De hertog van *Saksen-Coburg-Gotha* heeft Parijs verlaten, zich naar Coblenz begevende.

— Men is door de dépêches van heden gerust gesteld omtrent den toestand van generaal *Bosquet*; echter blijkt uit dezelfde dépêche, dat hij welligt van al de gekwetste generaals het meest ernstig gewond is.

Men kent thans de namen van al de officieren, die als slagtoffers zijn gevallen van den roemvollen dag van 8 September. De kommandant *Souty*, van de artillerie, die, onder toejuiching van het door bewondering opgetogen leger, tegenover de ontzagwekkende verdedigings-linie der Carenage eene geheele vliegende batterij had aangebragt, die weldra vernield werd, is bezweken aan de gevolgen eener amputatie; de burggraaf *de Bourgoing*, neef van den baron *de Bourgoing*, senator, is mede bij den storm omgekomen. Eindelijk verhaalt men nog de volgende bijna ongelooflijke bijzonderheden nopens den dood van een jeugdig luitenant; den heer *de Villeneuve*, wel te onderscheiden van den markies *de Villeneuve-Trans*. — Dezen jeugdigen luitenant, dien het bezit van een groot fortuin niet had kunnen terughouden van de vermoeijenissen en gevaren van een verren veldtogt, had een schot het onderste gedeelte van het gezigt verbrijzeld; ondanks zijn lijden, was hij bij den storm tegenwoordig en wilde aan het hoofd der soldaten optrekken, de kin door een verband opgehouden; een kogel doorboorde hem den arm; — toch weigerde hij zich te verwijderen; eindelijk ontving hij een bajonetsteek in den buik, en wilde nog het slagveld niet verlaten, ondanks de aansporing zijner soldaten, toen hij eindelijk dood ter neder viel, door een kogel in het hart getroffen.

— De prijs van het vleesch is op sommige markten van Parijs niet onbelangrijk lager geworden. Men verwacht dat zulks gunstig op de provinciën zal terugwerken, waar men niet zonder bezorgdheid was over de gevolgen der hooge prijzen.

— Volgens korrespondentien, die men allezins goed ingelicht meent te zijn, heeft de generaal *d'Allonville* zich te Kamiesch met drie regementen zijner kavalerie-divisie naar Eupatoria ingescheept. Hij heeft in deze plaats gevonden ongeveer 25,000 man Turksche infanterie, die roemvol de proef hebben doorgestaan bij het beleg van Silistria en bijna zes duizend man kavalerie, evenzeer goede soldaten, onder bevel van een zeer kundig officier, *Iskender-Bey*. Gen. *d'Allonville* heeft het opperbevel moeten op zich nemen over het legerkorps, zamengesteld uit deze Turksche troepen en de 3 reg. die hem vergezelden. Hij heeft alzoo sterke verkenningen kunnen doen, en de Russen kunnen dwingen om hunne aandacht naar dien kant te rigten. De operatiën die aan den generaal *d'Allonville* zijn toevertrouwd, kunnen een groot gewigt erlangen. Men verwacht veel van dezen generaal, die aan veel energie groote kalmte en voorzigtigheid paart. Bovendien zijn eenige uren voldoende om, wanneer de zee goed is, troepen van Kamiesch naar Eupatoria over te brengen. De versterkingen, die de generaal *d'Allonville* mogt noodig hebben, zouden hem onmiddellijk kunnen worden toegezonden.

MARSEILLE, Zaturdag avond 29 September.

De Vatican heeft de volgende tijdingen uit Konstantinopel aangebragt:

Sebastopol heeft een Fransch garnizoen ontvangen. Twee regementen zijn op eene behoorlijke wijze kunnen gehuisvest worden aan de zijde van het quarantainefort.

Batterijen zijn er opgerigt, ten einde het vuur van het fort Konstantijn te beantwoorden. De forten der quarantaine en van St. Nikolaas zijn staande gebleven.

De gezondheidstoestand van gen. *Bosquet* heeft zich verbeterd. De toestand van de generaals *Trochu* en *Bourbaki* verwekte geene ongerustheid meer.

Generaal *Mortemart* is te Konstantinopel aangekomen ter herstelling zijner gezondheid.

De dagbladen bevestigen, dat kolonel *Magnan* aan zijne wonden overleden is. Een gedeelte der Fransche kavalerie heeft zich te Kamiesch naar Eupatoria ingescheept. De troepen juichten generaal *Pelissier* overal toe, waar hij verscheen.

Omer Pacha is den 11. Sept. van Trebisonde te Battoun aangekomen.

Kolonel *Calandrelli*, die te Erzerum de Vestingwerken verdedigde, is aldaar aan de cholera gestorven.

Er was altijd sprake in de Krim van eene expeditie tegen Nikolaieff en Odessa.

Het kavaleriekorps, waarover gen. *d'Allonville* het bevel voert, was naar de valei van Boïdar teruggekeerd.

De maïs-oogst is dit jaar in Turkije zeer overvloedig uitgevallen.

Er zijn maatregelen genomen, om de vaart van Sebastopol vrij te maken. Men verzekert, dat de onderzeesche machines, te Kertsch veroverd, daartoe zullen dienen, en dat de verbondene vloten het noorden van de stad zullen bombarderen.

Een te Deum is in de hoofdkerk van Sebastopol gezongen. Maarschalk *Pélissier* was er bij tegenwoordig. Eene andere kerk is aan de Engelschen afgestaan.

Men heeft te Konstantinopel eenige Grieken gearresteerd, die zich nopens de Oostersche zaken vijandig hadden uitgelaten.

Het gouvernement van Smirna heeft aangekondigd, dat het tegen de Grieksche bevolking strenger zou gaan handelen.

Men meldt uit Alexandrië (Egypte) van den 21. September, dat de ingenieur *Linant-Bey* zich naar Frankrijk zal begeven, om over het plan van de doorgraving der landengte van Suez te raadplegen.

De opstand der Turken in Abyssinie is gedempt. De nieuwe onderkoning heeft verklaard, dat hij de Europeanen zou beschermen en de vrijheid van alle godsdiensten zal toelaten.

Men meldt uit Malta van den 25. Sept., dat de insurgenten van Tripoli in grooten getale tegen de hoofdstad optrekken.

MARSEILLE, Maandag, 1 Oktober.

De Euphrate, die den 24. Sept. van Konstantinopel is vertrokken, is heden in onze haven aangekomen.

De tijdingen uit de Krim zeggen, dat de Russen den 22. Sept. een geweldig vuur tegen de stad hebben begonnen. De Fransche batterijen beantwoordden het vuur. Het Fransche garnizoen, dat in Sebastopol in talrijkheid is toegenomen, houdt zich ijverig bezig om die plaats te versterken. De generaal *Mac-Mahon* is benoemd tot bevelhebber van het reserve-korps. Het 8ste reg. Husaren en de 6de en 8ste reg. dragonders zijn naar Eupatoria getrokken. Tusschen den prins *Gortchakoff* en den maarschalk *Pélissier* heeft bij voortduring een briefwisseling plaats.

ADVERTENTIEN

227. Staats-Loterij.

Vijfde klasse. 1e Lijst.

No. 8956 *f* 1500. No. 19657 *f* 1000.

BOTERPRIJS AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 29 Sept.

Van *f* 50 tot *f* 54.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Nieuwe Tarwe *f* 16,50 tot *f* 17,00. Oude Rogge *f* 11,30 tot *f* 11,60. Nieuwe Rogge *f* 11,50 tot *f* 12,00. Gerst *f* 6,80 tot *f* 7,40. Haver *f* 5,20 tot *f* 5,50.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°	Ther. F.	Afwijk d. temp	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
			N. Q.						
30	2	ozo.	8.0	752.52	73.6	+ 9.9	0.45	0	Ligt bewolkt.
O.	10	ozo.	1 0	51.20	61 2		78	0	Zw. bewo kt.
1	8	zw.	0.5	52.13	55 0		95	5.1	Betr.; regen.
	2	zw.	4.5	52.03	60.6	+ 0.4	75	0.5	Zw. bewolkt.
	10	z.	0.5	51.40	50.7		95	0	Ligt bewolkt.
2	8	zw.	0.5	52.03	55.0		88	0.2	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 1 October 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{17}{16}$	$63\frac{3}{4}$
dito dito	3	„	76		
dito dito	4	„	93	$93\frac{1}{8}$	$93\frac{1}{16}$
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$	„	$122\frac{1}{4}$		
Oost-Indische Leening	4	„	$93\frac{1}{8}$		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	100		
Obligat. 1828 & 1829	5	„	100	$100\frac{1}{4}$	100
Certificaten 1840. . .	4	„	$74\frac{3}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{5}{8}$
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$	„	87		
Cert. van Assign. . .	6	„	$57\frac{1}{4}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		*f*	$142\frac{1}{2}$		
Obligatien.	4	pCt.	69		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$	pCt.	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{3}{8}$	$19\frac{3}{8}$
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$31\frac{7}{8}$	$31\frac{15}{16}$	$31\frac{15}{16}$
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	70		
Oblig. Metaliek . . .	5	pCt.	$62\frac{3}{4}$	$63\frac{1}{16}$	$62\frac{7}{8}$
Oblig. N.	5	„	$73\frac{7}{8}$	74	74
dito dito La B. . . .	5	„	$73\frac{7}{8}$	74	74
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$31\frac{7}{8}$	$32\frac{1}{16}$	
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	„	$50\frac{1}{4}$		
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{7}{8}$
PORTUGAL.					
Obligatiën, ...	3	pCt.	$39\frac{15}{16}$	40	$39\frac{15}{16}$
AMERIKA.					
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{2}$	„	$18\frac{1}{8}$	$18\frac{1}{4}$	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	$20\frac{3}{8}$	$20\frac{1}{2}$	
Noord-Amerik. Am Bank-act.			$1\frac{1}{2}$	$1\frac{5}{8}$	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.